

Onderwerp Beantwoording vragen ex art. 41 RvO VVD over Wet taaleis in Groningen

Steller D.E. van Duin



De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 51 67 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk 6787996

Datum 21-02-2018 Uw brief van -

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen ons antwoord op de door mevrouw E. Akkerman van de VVD gestelde vragen ex artikel 41 RvO over de Wet taaleis in Groningen. De brief van mevrouw Akkerman treft u als bijlage aan.

1. *Onderschrijft het college dat beheersing van de Nederlandse taal cruciaal is voor het vinden van werk en om te participeren in de samenleving?*

Een goede beheersing van het Nederlands is essentieel om te kunnen participeren en om werk te vinden. Met het Scholingsplan voor personen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (reg.nr. 6419374) hebben wij in juni 2017 de impuls gegeven voor extra programma's en trajecten. Taalvaardigheid is sterk bepalend voor de kansen van deze doelgroep, en daarom zijn er binnen het Scholingsplan activiteiten op het gebied van digitale vaardigheden, schrijfvaardigheid en algemene taalvaardigheid. Deze activiteiten zijn bestemd voor zowel voor mensen die Nederlandstalig onderwijs hebben gevolgd als voor nieuwkomers. We werken samen met een groot aantal organisaties, zoals de ROC's, Stichting Lezen en Schrijven en MICA.

De Wet taaleis (Wt) is een instrument waarmee de wetgever zich specifiek heeft gericht op mensen in de bijstand. We zetten de Wt in voor bijstandsgerechtigden met een reëel perspectief op werk. De beperkte middelen die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering zijn niet voldoende om een grotere groep te bedienen.

2. *Is het college op de hoogte van de voornemens van de staatssecretaris van SZW om met de gemeenten over de handhaving Wet Taaleis in gesprek te gaan?*

Wij zijn bekend met de Kamerbrief van staatssecretaris Van Ark van 29 januari 2018 over de tussentijdse evaluatie Taaleis waarin zij zegt in gesprek te zullen gaan met de VNG over de uitvoering van de Wt.

3. *In hoeverre heeft de huidige uitvoering van de Wet Taaleis door de gemeente Groningen haar vruchten afgeworpen? Oftewel, hoeveel bijstandsgerechtigden uit de doelgroep van reële kanshebbers op de arbeidsmarkt voldoen inmiddels aan de taaleis en hoeveel nog niet?*

Bij het gesprek met de bijstandsgerechtigde wordt aan de hand van bijvoorbeeld het cv en de algemene indruk vastgesteld of de beheersing van het Nederlands voldoende is. Daarbij kijken we ook of de persoon een reëel arbeidsmarktperspectief heeft. Mensen voor wie de beperkte taalvaardigheid eigenlijk (vrijwel) de enige belemmering is voor werk, worden toegeleid naar de taaltoets. Bij een negatieve uitslag krijgen zij de mogelijkheid om zonder eigen kosten een cursus te volgen. We monitoren hun inspanningen.

Er zijn tot nog toe 22 mensen toegeleid naar een taaltoets. Het gaat om 4 nieuwe bijstandsgerechtigden en 18 mensen uit het zittend bestand. Zoals we u in onze brief van 3 mei 2016 (reg.nr. 5644007) hebben verteld, wordt het zittend bestand gefaseerd herbeoordeeld. In de eerste fase (die inmiddels is afgesloten) hebben we ons gericht op mensen die korter dan anderhalf jaar een uitkering hadden en dus de grootste kans op werk. De tweede fase betreft mensen die langer een uitkering hebben. Hun herbeoordeling is eind 2018 afgerond. Het proces loopt dus nog. Bij nieuwe bijstandsgerechtigden is het onderwerp taalvaardigheid sinds juni 2016 onderdeel van de uitkeringsintake.

In totaal 17 personen zijn niet geslaagd voor de taaltoets. Zij hebben een persoonlijk gesprek gehad over mogelijkheden om hun taalvaardigheid te verbeteren. In het voorjaar van 2018 worden zij uitgenodigd voor een gesprek over hun inspanningen. Daar waar iemand zich duidelijk niet heeft ingespannen wordt een maatregel opgelegd

4. *Is het college daarnaast bereid om de doelgroep te verbreden naar iedere bijstandsgerechtigde die de Nederlandse taal niet voldoende beheerst? Zo nee, waarom niet?*

We onderschrijven de doelstellingen van de Wt van harte, maar zien de uitvoering van de Wt als slechts een klein onderdeel van onze ambitie om mensen taalvaardiger te maken. In contacten met bijstandsgerechtigden

zien we dat mensen juist gemotiveerd zijn om aan hun taal te werken, iets waar de Wt niet van uitgaat. Het taalniveau dat vereist wordt (1F = het niveau van het inburgeringsexamen) is vaak onvoldoende om daadwerkelijk werk te kunnen vinden. Dit motiveert niet. Ook is de Wt bureaucratisch. Als iemand bijvoorbeeld zijn diploma's kwijt is dan zou hij conform de letter van de Wt een taaltoets moeten doen, al beheerst hij het Nederlands perfect. Al met al is de Wt niet het meest effectieve instrument om mensen in de bijstand meer kans te geven op werken of meedoen.

Daarnaast heeft het Rijk gemeenten onvoldoende middelen gegeven om de Wt in te zetten bij alle bijstandsgerechtigden. Dit hebben we ook al met u gedeeld in het debat van de commissie W&I op 22 juni 2016. In onze werkwijze stellen we het doel en niet de methode voorop. Een strikte uitvoering van de wet zou ons structureel een tekort opleveren van een ton per jaar. Financieel zien we geen mogelijkheden om een bredere doelgroep te betrekken. Veel andere gemeenten hebben om die reden eveneens gekozen voor een uitvoering naar de geest in plaats van naar de letter.

5. *Verwacht het college te voldoen aan de wens van de staatssecretaris om de Wet Taaleis volledig uit te voeren?*

Met het Scholingsplan en onze overige educatie-activiteiten zetten we structureel in op een betere taalbeheersing van mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. In zijn papieren vorm is de Wt een bureaucratisch en kostbaar proces. We verwachten dat onze aanpak, gericht op een kleinere doelgroep, meer oplevert voor de mensen om wie het gaat.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter den Oudsten', written over a horizontal line.

de burgemeester,
Peter den Oudsten

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Peter Teesink', written over a horizontal line.

de secretaris,
Peter Teesink



Schriftelijke vragen ex art. 41 RvO

Groningen, 30 januari 2018

Betreft: vragen Wet Taaleis in Groningen

Geacht College,

Ruim twee jaar geleden trad de Wet Taaleis in werking.¹ Gemeenten worden middels deze wet verplicht om van bijstandsgerechtigden te vragen om het basisniveau van de Nederlandse taal te beheersen. Een bijstandsgerechtigde moet dus aantonen de Nederlandse taal voldoende te beheersen. Dat kan door aan te tonen dat er acht jaar Nederlandstalig onderwijs is gevolgd, een inburgeringsexamen is behaald of middels een ander document waaruit blijkt dat hij of zij de Nederlandse taal beheerst.

Met de uitvoering van deze wet wordt er ingezet op het vergroten van de kansen op werk van bijstandsgerechtigden door het basisniveau van de Nederlandse taal te beheersen. Wanneer deze doelgroep niet voldoet aan de taaleis en zich onvoldoende inspant dit te verbeteren, kan er (tijdelijk) gekort worden op de bijstand. In Groningen wordt de Wet Taaleis, door het verkleinen van de doelgroep tot reële kanshebbers op de arbeidsmarkt, ten dele uitgevoerd. Wat de VVD betreft moet er aandacht zijn voor alle bijstandsgerechtigden in het zoeken naar werk door ook van hen te vragen het basisniveau van de Nederlandse taal te beheersen. Voor de VVD is het beheersen van de Nederlandse taal en het volgen van onderwijs voorwaardenscheppend in het vinden van werk en bij participatie.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft inmiddels aangegeven in gesprek te zullen gaan met de gemeenten over de handhaving van de Wet Taaleis.²

Naar aanleiding van het bovenstaande heeft de VVD-fractie de volgende vragen voor u.

1. Onderschrijft het college dat beheersing van de Nederlandse taal cruciaal is voor het vinden van werk en om te participeren in de samenleving?
2. Is het college op de hoogte van de voornemens van de staatssecretaris van SZW om met de gemeenten over de handhaving Wet Taaleis in gesprek te gaan?
3. In hoeverre heeft de huidige uitvoering van de Wet Taaleis door de gemeente Groningen haar vruchten afgeworpen? Oftewel, hoeveel bijstandsgerechtigden uit de doelgroep van reële kanshebbers op de arbeidsmarkt voldoen inmiddels aan de taaleis en hoeveel nog niet?
4. Is het college daarnaast bereid om de doelgroep te verbreden naar iedere bijstandsgerechtigde die de Nederlandse taal niet voldoende beheerst? Zo nee, waarom niet?
5. Verwacht het college te voldoen aan de wens van de staatssecretaris om de Wet Taaleis volledig uit te voeren?

Hoogachtend,

E. Akkerman

VVD

¹ 1 januari 2016

² <https://www.nu.nl/politiek/5097335/staatssecretaris-van-ark-wil-strenger-toezicht-taaleis-bijstand.html>